

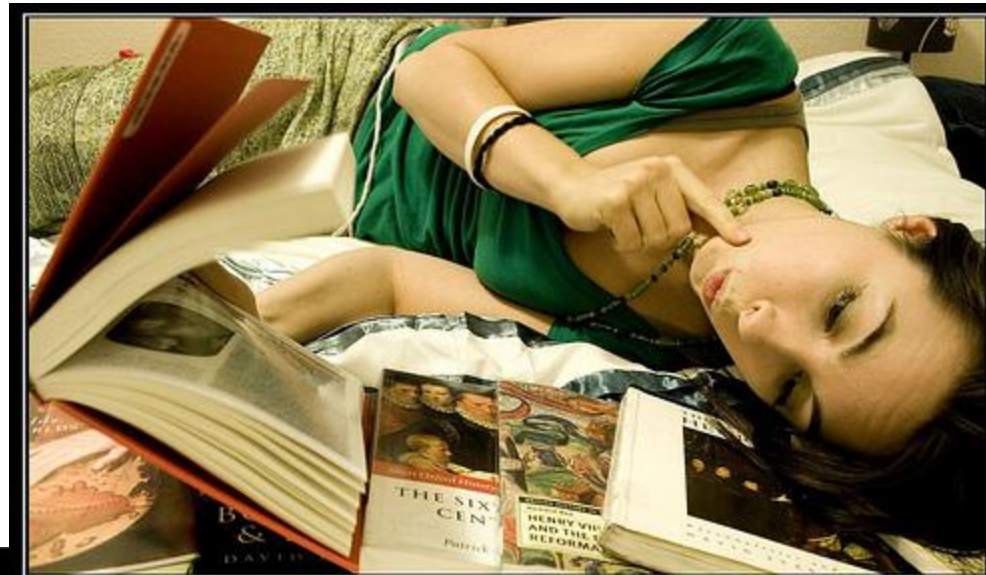
Izgubljeni u novim obrazovnim okruženjima – pronađeni u informacijskom opismenjivanju

Doc. dr. sc. Sonja Špiranec
Odsjek za informacijske znanosti
Filozofski fakultet,
Sveučilište u Zagrebu

Y-generacija
generacija-V
generacija-M net-generacije
generacija-C milenijska-generacija
kolaborativna-generacija
Google-generacija
digitalni-urođenici
cyber-djeca

Informacijska pismenost i učenje

- informacija je temeljna sastavnica učenja
- učenje se temelji na informacijama, informacijskom ponašanju događa se u interakciji s informacijom

- Informacijski su pismene osobe:
  - one koje su naučile kako učiti...jer znaju kako je znanje organizirano, kako pronaći informacije i kako ih koristiti na svima razumljiv način...to su osobe pripremljene na učenje tijekom cijelog života.

ALA, 1989.

- biti svjestan informacijske potrebe
- prepoznati informaciju koja može riješiti problem
- pronaći potrebnu informaciju
- vrednovati informaciju
- organizirati je te
- učinkoviti i etički ispravno koristiti informaciju.

Pronalaženje informacija

Vrednovanje informacija

Korištenje, primjena informacija

Zašto je IP danas sve važnija / osobito za *Google generaciju*

- karakteristike informacijskog okruženja:
  - složenost
  - informacijsko opterećenje
  - disintermedijacija

Informacijska opterećenost

Dis-intermedijacija / algoritmizacija

- korisnici zaobilaze klasične informacijske posrednike
- nestajanje uređenih/kontroliranih informacijskih prostora
- pitanje istine i odgovornosti za istinu i kvalitetu

Making students think, rather than assume, and read rather than cut and paste is proving a challenge.

Tara Brabazon, 2007

Istraživanje

- analiza odabranih relevantnih primarnih istraživanja obrazaca informacijskog ponašanja mladih (učenika i studenata)
- teorijsko preispitivanje studija provedenih od 1990-ih do danas nudi nove perspektive i argumente za integraciju informacijske pismenosti u formalni sustav obrazovanja.
- cilj:
  - utvrditi poteškoće koje se uslijed promjena obrazaca informacijskog ponašanja javljaju u procesima učenja

Ukratko o rezultatima i profilu novih generacija učenika/studenata:

- ispitanici pokazuju iznimnu sklonost korištenja weba u obrazovne svrhe a u rješavanju nekog istraživačkog problema i zadatka kreću od Google-a
- značajke informacijskih interakcija i procesa pretraživanja:
  - horizontalni pristup: studenti brzo mijenjaju posjećene web stranice, nigdje se ne zadržavaju dugo i ne ulaze dublje u sam sadržaj stranica
  - kvantitativni pristup: proces istraživanja doživljavaju kao prikupljanje što veće količine informacija, bez kritičkog iščitavanja ili tumačenja teksta
  - sklonost preslikavanju (*cut-and-paste*); ispitanici traže doslovce formulacije iz istraživačkih pitanja i ne procjenjuju izvore prema smislu ili sadržajnoj relevantnosti
- ispitanici imaju problema u postavljanju strategije pretraživanja i prilikom verbaliziranju upita tj. nemaju vještina pretvaranja svojih istraživačkih problema i potreba u informacijski upit
- u većini analiziranih istraživanja ispitanici su iskazali stav o važnosti vrednovanja informacijskih izvora, međutim primjenjuju samo kriterije koji ne zahtijevaju dodatne aktivnosti i provjere, poput ažurnosti izvora, dizajna stranica itd.

Zaključak

- rezultati istraživanja o informacijskim navikama, interakcijama i načinima procesiranja informacija pokazuju da se radi o horizontalnim ili površnim interakcijama koje su usmjerene na kvantitetu podataka umjesto na njihovo kvalitetno tumačenje i kritičko razmatranje koji su pretpostavka za dubinsko, smisleno i istinsko učenje
- informacijska pismenost je pismenost usmjerena na problematične aspekte informacijskih postupaka koje su istraživanjima utvrđeni kod pripadnika Google generacije a koji se kose sa suvremenim koncepcijama učenja i obrazovanja

Hvala na pažnji!